

Bilimsel Terimler Nereden Geliyor?

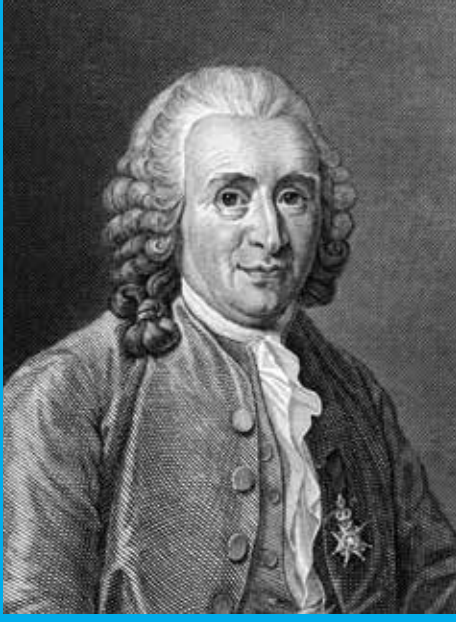

Günümüzde kullandığımız birçok bilimsel terim farklı dillerden gelir. Bu terimlerden bazıları o terimi ilk defa kullanan uygarlıkların izlerini taşır. Terimlerin kökenleri, farklı uygarlıkların bilime ne gibi katkılar yaptıklarıyla ilgili ipuçları verir.

Orion Takımyıldızı'ndaki parlak yıldızlardan Betelgöz ve Bellatriks Latince'den, Saif Farsçadan diğerleri ise Arapçadan gelmektedir.

Arap Uygarlığı geçmişte bilim diline önemli katkılarda bulundu. Arap biliminsanları özellikle gökbilim, tıp ve matematik alanlarında çalışmalar yaptılar. Günümüzde kullanılan yıldız adlarının çoğu Arapça kökenlidir. Matematik'in bir kolu olan cebir ve algoritma da öyle.

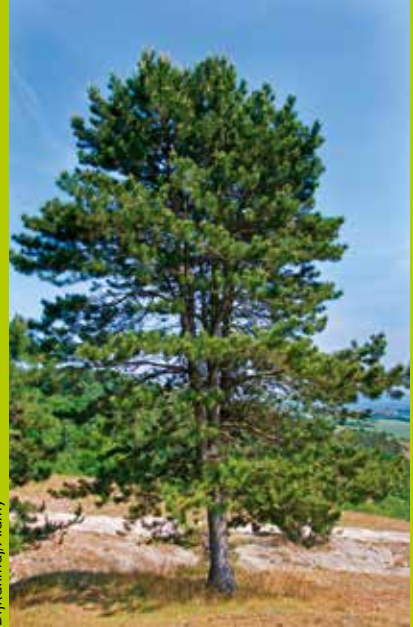

Dijitalimaj/Alamy

Terimlerin bir bölümü Arapçadan ve başka dillerden gelse de, günümüzde genellikle bilim dili olarak Latince ve Yunanca kullanılır. Bu, Carl Linnaeus adlı İsveçli bir bilim insanının yaptığı çalışmaların sonucunda oldu. 1700'lerde bitkileri ve hayvanları inceleyen Linnaeus ortak özellikleri olan bitki ve hayvanları sınıflara ayırdı. Doğada yaptığı gözlemler sonucunda birbirine benzeyen ve birbirinden farklılık gösteren canlı türlerini kaydetti ve benzer türleri aynı sözcükleri kullanarak adlandırdı. Bunu yaparken Latince ve Yunanca sözcüklerden yararlandı.

Pinus nigra ülkemizde yaygın olarak bulunan karaçamın bilimsel tür adı. Latince *pinus* çam, *nigra* da siyah anlamına gelir.

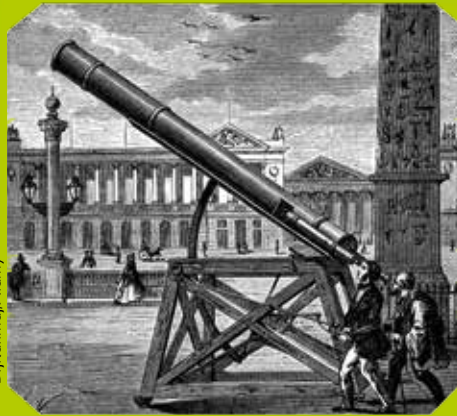

Dijitalimaj/Alamy

Patrick Guenette

Bazı araçların adı da Yunanca ya da Latince kökenlidir. Örneğin, mikroskop iki Yunanca sözcüğün birleştirilmesiyle oluşturulmuş. Yunancada *mikros* küçük, *skopein* sözcüğüyse bakmak, görmek anlamına gelir. Teleskop sözcüğünde bulunan tele ise uzak anlamını taşır.

Dijitalimaj/Alamy

F. Kübra Gökdemir
Çizim: Pınar Büyükgöral